

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

pro zasedání Zastupitelstva města Uherské Hradiště, dne 2.9.2024

Zřízení Fondu sociálních služeb pro území zapojených obcí v rámci ORP

Důvod předložení:

Na území SO ORP Uherské Hradiště je společně s dalšími starosty diskutováno financování sociálních služeb („SSL“) z územních rozpočtů s cílem zajistit dostupnost jejich poskytování. Byl nalezen model spolufinancování, spočívající ve zřízení Fondu sociálních služeb („Fond“), jehož principem je zejména solidární a systémové spolufinancování kapacit SSL, působících na území SO ORP Uherské Hradiště. Stávající Fond sociální pomoci a prevence zůstává zachován pro případ, že by se město Uherské Hradiště chtělo k jeho využívání vrátit. Zajištění administrace fondu a využití kapacit OSS je vkladem města UH do společného záměru.

Základní fakta:

Za zajištění dostupnosti sociálních služeb zodpovídá kraj. Podle § 95 písm. g) a h) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách kraj zajišťuje dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb („SPRSS“) a určuje síť SSL na svém území; činí tak v rámci své povinnosti zajišťovat dostupnost poskytování SSL na svém území. Kraj také průběžně hlídá efektivitu poskytování SSL. Určení krajské sítě SSL spadá do samostatné působnosti kraje ve smyslu § 14 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích. SPRSS Zlínského kraje pro období 2023–2025 v části věnované financování uvádí: „Rozpočty územních samosprávných celků se v období 2015–2020 podílely na financování sociálních služeb v rozsahu 4,5 % – 5,5 %. Cílem je postupné navyšování zdrojů z územních samosprávných celků podílejících se na financování sítě sociálních služeb ve ZK.“

Návrh na zřízení Fondu sociálních služeb pro území zapojených obcí v rámci ORP je reakcí na požadavky kraje na zajištění financování SSL na území ORP Uherské Hradiště.

Zejména u nově vznikající kapacit SSL (úvazky, lůžka) poskytovatelé Zlínskému kraji dokládají, zda a jak naplnili požadované spolufinancování z dotčených ÚSC. Pokud je spolufinancování na území SO ORP nedostatečné, může rozvíjené kapacity Zlínský kraj převést na území, které kofinancuje dle jeho představ. Se snížením kapacit jsme se na našem území již setkali a pokud by situace pokračovala, mohou se kapacity pro území SO ORP UH dále snižovat nebo stagnovat, čímž může vzhledem k sociodemografickému vývoji klesat dostupnost a kvalita SSL. Cílem modelu financování je tedy nejen zachování kapacit SSL na území SO ORP, ale ideálně i jejich rozvoj. Bude tak zachována sociální stabilita a ve vztahu k občanům kvalita a rozsah poskytované sociální péče.

Navrhovaný systém je postaven na solidaritě, tedy financování celé sítě SSL (všech kapacit úvazků i lůžek) na našem území bez ohledu na aktuální vytížení občany konkrétní obce. Dalším principem je stanovení částky na 1 obyvatele obce v návaznosti na požadované spolufinancování sítě SSL a možnosti rozpočtů obcí. Nákladovost celé sítě SSL na území SO ORP Uherské Hradiště činila pro rok 2023 částku celkem 24 mil. Kč; dalšími zdroji spolufinancování byly: státní rozpočet 400 mil. Kč, rozpočet ZK 10,8 mil. Kč, fondy zdravotního pojištění 19,4 mil. Kč, úhrady uživatelů 220 mil. Kč a ostatní zdroje typu individuální projekty atp. 27,6 mil. Kč.

Přínosy vzniku Fondu:

- naplnění požadavků kraje na zajištění financování SSL z pohledu SO ORP Uherské Hradiště;
- solidární přístup k financování sociálních služeb v rámci SO ORP Uherské Hradiště snižuje riziko případného rušení části kapacit sociálních služeb Zlínským krajem z důvodu nezajištění financování v rámci ORP;
- efektivnější využití finančních prostředků – účelové zavázání eliminuje využití financí jiným způsobem než pro uznatelné náklady;
- zjednodušení administrativní zátěže pro obce, které se chtějí podílet na financování sociálních služeb v rámci ORP Uherské Hradiště;
- zjednodušení administrativní zátěže pro poskytovatele SSL.

Podmínky zřízení fondu pro financování SSL na území SO ORP Uherské Hradiště

Aby výběr finančních prostředků od obcí a jejich následná distribuce poskytovatelům SSL probíhal efektivním způsobem, je nutné **schválení právního rámce pro zřízení Fondu**, konkrétně se jedná o:

1. MEMORANDUM o společném postupu při zajištění spolufinancování sociálních služeb z rozpočtu obcí v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště,
2. SMLOUVA o poskytnutí příspěvku na spolufinancování sociálních služeb v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Uherské Hradiště,
3. PRAVIDLA pro tvorbu, použití a hospodaření s Fondem sociálních služeb a poskytování dotací z Fondu sociálních služeb,

a zřízení Fondu sociálních služeb.

Navrhovaný **právní rámec Fondu je postaven na těchto hlavních bodech:**

Zapojené obce uzavřou Memorandum o spolupráci, kterým budou na základě principu solidarity deklarovat společný zájem na vytvoření platformy účinné spolupráce při zajištění spolufinancování sociálních služeb z územních rozpočtů a závazek vytvářet pro to podmínky a vhodné prostředí. Město Uherské Hradiště se dle Memoranda zaváže vytvořit podmínky pro zřízení a provozování Fondu sociálních služeb v souladu s § 5 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Na schválené Memorandum navazuje Smlouva, na jejímž základě budou obce do Fondu přispívat, a Pravidla, která popisují tvorbu, použití a hospodaření s Fondem a poskytování dotací z něj.

Předpokladem je, že Fond bude řízen **Výborem**, složeným ze zástupců zapojených obcí. Výbor předkládá stanoviska a návrhy ke znění Pravidel, dotačního programu/výzvy a rozdělení finančních prostředků. Do konce srpna Výbor může doporučit změnu výše částky na obyvatele obce na následující kalendářní rok. Může také iniciovat pracovní skupinu pro řešení stanovených úkolů, např. kontrolu, koncepci apod. Doporučení Výboru budou předkládána ke konečnému schválení Zastupitelstvu města Uherské Hradiště, které jej schválí nebo vrátí Výboru k dalšímu projednání.

V loňském roce se poprvé projevila vůle starostů o tématu vážně diskutovat, následně probíhala jednání na úrovni kraje i s obcemi v rámci ORP. Samotné zřízení Fondu sociálních služeb pro území ORP Uherské Hradiště je závislé na počtu zapojených obcí a objemu vybraných prostředků, cílem tedy je zapojení co největšího počtu zejména větších obcí. Tím by se uvedené přínosy vzniku Fondu přenesly do reality. Aktuální orientační přehled zájmu o zapojení do Fondu je k dispozici v příloze v tabulce.

PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM 2024:

- 2. 9. - schválení dokumentů a podkladů ke zřízení Fondu v ZM města UH
- do 31. 10. – schůzka Výboru fondu a schválení podmínek programu pro financování SSL na rok 2025
- 9. 12. – ZM města UH schválí program pro financování SSL na rok 2025
- 31. 12. - schvalování Memoranda a Smlouvy obcemi; schválení prostředků z rozpočtů obcí na financování sociálních služeb

HARMONOGRAM 2025 (předpoklad):

leden: doložení schválených podílů zapojených obcí

únor: shromažďování žádostí

březen, duben: projednávání žádostí = sestavení Návrhu rozdělení dotací Výborem fondu a jeho předložení orgánům města ke schválení

květen: uzavření smluv s poskytovateli SSL a jejich zveřejnění

červenec: zaslání přehledu rozdělení finančních prostředků a sítě SSL obcím

Závěr – doporučení zpracovatele

Zpracovatelé doporučují ZM předložený návrh schválit.

Zpracoval:

JUDr. Dana Šilhavíková

Právní odbor

PhDr. Petra Karlíková

Odbor sociálních služeb

Ing. Vladimír Moštěk

Ekonomický odbor